

Temyiz Eden (Davacı) : Cumhuriyet Halk Partisi
Vekili :

Karşı Taraf (Davalı) : Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

İstemin Özeti : Danıştay Onuncu Dairesinin 24/04/2017 günlü, E:2017/954; K:2017/2222 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onuncu Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi :

Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından davacının yürütmenin durdurulması istemi görüşülmeyerek dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; Yüksek Seçim Kurulu'nun 16/04/2017 günlü, 560 sayılı kararının iptali ile 16/04/2017 gününde gerçekleştirilen halk oylaması sonuçlarının, bu dava sonuçlanıncaya kadar açıklanmaması yönünde yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onuncu Dairesinin 24/04/2017 günlü, E:2017/954; K:2017/2222 sayılı kararıyla; Anayasanın, Yasama bölümünün "Seçimlerin genel yönetim ve denetimi" başlıklı 79. maddesinde; "Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur. **Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.**

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

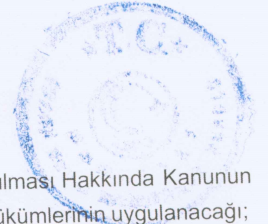
Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır.

Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre

olur." hükmünün yer aldığı, 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanunun 1. maddesinde; Anayasa gereğince yapılacak olan halkoylamalarında bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı; bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkında Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin tatbik edileceği; aynı Kanunun 3. maddesinde ise, halkoyuna sunulma işlemlerinin Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçim kurullarınca yürütüleceği, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 1. maddesinde; Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulmasında bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı, "Tetkik ve tahkik usulü" başlıklı 132. maddesinin 4. fıkrasında; Yüksek Seçim Kurulunun kararının kesin olduğu, aleyhine hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamayacağının kurala bağlandığı, kaynağını ve oluşumunu Anayasanın Üçüncü Kısmının "Yasama" başlıklı Birinci Bölümünün 79. maddesinden alan ve anayasal bir kurum olan Yüksek Seçim Kurulunun, seçim hukuku kapsamına giren kararları bakımından değerlendirilmesinde; bütün iş ve işlemlerinde idare hukuku ilke ve kurallarının uygulandığı bir "kamu idaresi" olmadığı; seçim hukuku kapsamında almış olduğu kararların "idare işlevine" ilişkin bulunmadığı; bu nedenle de seçime ilişkin kararlarının "idari işlem" niteliği taşımadığı, başka anlatımla; Yüksek Seçim Kurulunun yukarıda belirtilen nedenlerle seçim hukuku kapsamında almış olduğu kararlarını, idari davaya konu olabilecek nitelikte bir idari işlem olarak kabul etmeye olanak bulunmadığı, Anayasanın 79. maddesinin 2. fıkrasının, Yüksek Seçim Kurulunun seçim hukukuna ilişkin kararlarına karşı her türlü başvurunun Yüksek Seçim Kuruluna yapılmasını, dolayısıyla başka bir mercie başvurulamayacağını ifade ettiği; Kurulun seçim hukuku dışındaki, bir başka ifade ile idare hukuku kapsamına giren ve idare işlevine ilişkin olan iş, işlem ve kararlarının ise idari yargının denetimine tabi olduğu hususunda bir duraksama bulunmadığı, nitekim; 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan mahalli idareler seçimlerine hazırlık olarak, seçimde oy kullanmaya esas oluşturacak Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü (SEÇSİS) kapsamında yürütülecek güncelleştirme işlemlerinin iptali istemiyle açılan dava sonucunda Danıştay Onuncu Dairesince verilen 18/03/2013 tarih ve E:2008/11926, K:2013/2352 sayılı kararda, "...düzenli, çabuk ve ekonomik biçimde yapılmasının sağlanması, vatandaş ve görevlilerin işlerinin kolaylaştırılması amacıyla, Yüksek Seçim Kurulunca çıkarılan dava konusu genelge ve buna dayanılarak yapılan işlemler; seçim sürecine ilişkin Yüksek Seçim Kurulu kararı ve uygulamasına ilişkin olup; Anayasanın 79. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında kalması nedeniyle, yargı mercilerince bu işlemlere yönelik inceleme yapılmasına" olanak bulunmadığının açıkça ifade edildiği, yine Danıştay Onuncu Dairesinin 13/03/2014 tarih ve E:2009/4429, K:2014/1548 sayılı kararında da; Anayasanın 79. maddesinde yer alan ve Yüksek Seçim Kurulu Kararları aleyhine başka mercie başvurulamayacağı yolundaki kuralın, bu Kurulun seçim iş ve işlemleri kapsamında verdiği kararlara ilişkin olduğunun belirtildiği, 16/04/2017 tarihinde gerçekleştirilen Anayasa değişikliğine ilişkin halkoylaması devam ettiği sırada Yüksek Seçim Kuruluna, bazı sandıklarda sandık kurulu mührü bulunmayan oy pusulası ile oy kullandırıldığı bilgisinin şifahi olarak ulaştırılması ve Adalet ve Kalkınma Partisi Yüksek Seçim Kurulu temsilcisinin 16/04/2017 tarihli dilekçesinde; bazı sandıklarda oy zarflarının veya oy pusulalarının ilçe seçim kurulu ve sandık kurulu mührü ile mühürlenmediği yönünde bilgiler alındığı, söz konusu oy pusulalarının ve oy zarflarının sandıklar açılmadan ve sayıma geçilmeden önce geçerli sayılıp sayılmayacağı yönünde karar verilmesinin istenilmesi üzerine toplanan Yüksek Seçim Kurulunca verilen 16/04/2017 tarih ve 560 sayılı kararla, Yüksek Seçim Kurulu tarafından gönderildiğinde şüphe bulunmayan hallerde, sandık kurullarının hata veya ihmali sonucu mühürlenmeyen oy zarfı ve oy pusulası ile kullandırılan oyların geçerli kabul edilmesi gerektiğine karar

verildiği, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından, anılan kararın 298 sayılı Kanun ve Yüksek Seçim Kurulunun 14/02/2017 tarih ve 2017/97 sayılı kararı ile kabul edilen 14/02/2017 günlü, 135/1 sayılı genelgeye aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile buna bağlı olarak halkoylaması sonuçlarının bu davanın sonucuna kadar açıklanmaması yönünde yürütmenin durdurulmasına karar verilmesinin istenildiği; yargı yerlerince, Anayasa ve yasalardaki hükümlerin yorumlanması gereken durumlarda, hukukun uluslararası kurallarına ve Anayasanın temel düzenlemelerine uygun yorumlar yapılması gerektiği, ancak; Yüksek Seçim Kurulunun seçim hukukuna ilişkin kararlarına karşı, açık Anayasa hükmü ile başka bir mercie başvurulması yolunun kapatılmış olması karşısında, Yüksek Seçim Kurulunca seçime ve seçim sürecine ilişkin olarak alınan 16/04/2017 günlü, 560 sayılı "KARAR"ın iptali ile buna bağlı olarak halk oylaması sonuçlarının açıklanmasının yürütmesinin durdurulması isteminin yorum yapılmak suretiyle Danıştayca incelenmesinin mümkün olmadığı, bu durumda; Yüksek Seçim Kurulunun 16/04/2017 tarih ve 560 sayılı kararının, seçim hukuku kapsamında alınmış bir karar olduğu, seçim sürecine ilişkin bulunduğu, dolayısıyla bu "KARAR"ın, idari işlem olarak nitelendirilmesine ve idari yargı denetimine tabi tutulmasına Anayasanın 79. maddesinin 2. fıkrası hükmü karşısında olanak bulunmadığı gerekçesiyle, talebin idari dava olarak nitelendirilmesi Anayasa gereği mümkün olmadığından, başvuru konusu istemler hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; iptal davalarına yer verilmiş ve iptal davaları; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış, mezkur Kanunun "Temyiz" başlıklı 46. maddesinin 1. fıkrasında da; Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının, başka kanunlarda aksine hüküm bulursa dahi Danıştayda, kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde temyiz edilebileceği hükme bağlanmıştır.

Dava dilekçesinin incelenmesinden; Yüksek Seçim Kurulunun 16/04/2017 günlü, 560 sayılı genel ve düzenleyici nitelikteki idari işleminin iptali ile Kurulun, oy sayım ve tasnif tutanaklarına göre referandum sonuçlarının kesin olarak açıklanması işleminin yürütülmesinin durdurulmasının istenildiği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, her ne kadar Daire kararında, Cumhuriyet Halk Partisi için "davacı" yerine "istemde bulunan" sıfatı kullanılmış, karara karşı başvurulabilecek kanun yolu gösterilmemiş ve Yüksek Seçim Kurulunun seçim hukukuna ilişkin kararlarına karşı, açık Anayasa hükmü ile başka bir mercie başvurulması yolunun kapatılmış olması, Yüksek Seçim Kurulunca seçime ve seçim sürecine ilişkin olarak alınan 16/04/2017 günlü, 560 sayılı "KARAR"ın iptali ile buna bağlı olarak halkoylaması sonuçlarının açıklanmasının yürütülmesinin durdurulması isteminin yorum yapılmak suretiyle Danıştayca incelenmesinin mümkün olmadığı, dolayısıyla "KARAR"ın, idari işlem olarak nitelendirilmesine ve idari yargı denetimine tabi tutulmasına Anayasanın 79. maddesinin 2. fıkrası hükmü karşısında olanak bulunmadığı gerekçesiyle, talebin idari dava olarak nitelendirilmesi Anayasa gereği mümkün olmadığından, başvuru konusu istemler hakkında karar verilmesine yer olmadığı yolunda hüküm kurulmuş ise de; uyuşmazlığın, dava dilekçesinde yer alan istem uyarınca bir iptal davası olduğu, Daire tarafından incelemenin bir iptal davasında olduğu gibi yapıldığı hususları göz önüne alındığında, Danıştay Onuncu Dairesi tarafından verilen nihai kararın temyiz edilmesinin mümkün olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Davacının temyiz isteminin incelenmesi sonucunda da; Danıştay Onuncu Dairesince, davanın

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2017/739

Karar No : 2017/2110

incelenmeksizin reddine hükmedilmesi gerekirken, istemler hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş ise de; bu durum gerekçesi gözönüne alındığında Daire kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onuncu Dairesi'nin 24/04/2017 günlü, E:2017/954, K:2017/2222 sayılı kararının, yukarıda yer alan gerekçenin eklenmesi suretiyle ONANMASINA, yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmediğinden 51,70 TL harcın istemi halinde davacıya iadesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 60. maddesi ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 2. maddesi uyarınca kararın taraflara memur eliyle tebliğ edilmesine, 15/05/2017 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

